

УДК 159.932.2

Осадча О. – ст. гр. БМмп - 52

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя

ВЕРБАЛЬНА КРЕАТИВНІСТЬ – ОЗНАКА ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ МЕНЕДЖЕРА

Науковий керівник: асистент Періг І.М.

Перегляд професійного стандарту в управлінській діяльності, розроблення базової психологічної моделі особистості менеджера дозволяють виділити вербальну креативність як одну із обов'язкових складових компетентності керівника. Креативність (від англ. to create – творити, створювати) – структура особистості, яка динамічно розвивається й характеризується своєрідністю й цілісною сукупністю таких особистих рис, як: творчий потенціал, творча активність, творча спрямованість, творча індивідуальність, ініціативність, імпровізаційність. Характеризуючи креативність, психологи ствержують, що дане явище пов'язане з розвитком уяви, фантазії, породженням гіпотез, відхиленням від шаблону, оригінальністю, високою самоорганізацією, колосальною працездатністю – саме такими характеристиками повинен володіти менеджер. (В.В.Давидов, Я.П.Пономарьов). Творче застосування мовних засобів спілкування відображається у вербальній креативності.

Дж.Гілфорд, завдяки чийм працям фактично народжується психологія обдарованості, прийшов до висновку, що креативність характеризується 6 параметрами: 1)здатністю до виявлення і формування проблеми; 2)здатністю генерувати великі кількості ідей; 3)гнучкістю – здатність до продукування найрізноманітніших думок; 4)оригінальністю – здатність відповідати на подразники найрізноманітнішим способом; 5) здатністю вдосконалювати сприйманий об'єкт; 6)здатністю розв'язувати проблему.

Своєрідний підхід до вивчення вербальної креативності запропонував С.Меднік. Науковець зазначав, що суть творчості – в здатності подолати стереотипи на кінцевому етапі мислительного синтезу, зокрема за допомогою широкого поля асоціацій. На основі цих ідей, він розробив тест RAT (тест віддалених асоціацій). Ключові положення тесту (RAT) наступні: 1)носії мови звикають вживати слова в стереотипних асоціаціях, пов'язаних з іншими словами; 2)креативно мислительний процес являє собою формування нових асоціацій по смислу; 3)величина відхиляючих асоціацій обстежуваного від стереотипу пропорційна його креативності; 4)унікальність виконаного тесту RAT визначається асоціативною біжучістю (число асоціацій на стимул) організації індивідуальних асоціацій (число асоціативних відповідей) та особливістю вибраного процесу (відбір оригінальних асоціацій з всього числа зв'язків); 5)механізм вирішення тесту RAT аналогічний механізму вирішення будь-яких мислительних задач.

Вербальна креативність забезпечить готовністю менеджера до подолання стереотипів традиційного управлінського мислення, оновлення процесу спілкування і взаємодії в управлінській системі. Адже творчість, комунікабельність, уміння встановлювати ділові контакти багато в чому визначає успішність у збуті продукції, отриманні нових замовлень, а отже, і стабільність роботи організації. Це актуалізує проблему творчо-комунікативної підготовки керівника, створення оптимальних технологій та методик комунікативної підготовки і ділової взаємодії.